

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Francouzské prezentativy a jejich české ekvivalenty

Diplomandka: Žaneta Leifrová

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Rozsah: 88 stran + bibliografie, celkem 90 stran

Žaneta Leifrová ve své diplomové práci analyzuje francouzské prezentativy *il y a*, *c'est* a *voici/voilà* a zkoumá, jakým způsobem jsou tyto prezentativy vyjádřeny v českých překladech francouzské literatury.

V teoretickém úvodu se diplomandka zaměřila především na zkoumání funkce jednotlivých prezentativů. Čerpá přitom z různorodých pramenů (Charaudeau, Martinet, Riegel, Grévisse, Šabršula a další) a ukazuje, že má přehled o literatuře v oboru. Nejedná se však o teoretickou analýzu, spíše o přehled funkcí podle jednotlivých autorů, neboť zde chybí srovnání a syntéza. Např. u prezentativu *voici/voilà* uvádí diplomandka ve shodě s A. Martinetem funkci „aktualizace jmenného predikátu“ (s. 20) a dále podle J. Šabršuly funkci „primárního predikátu“ (s. 23) jako dvě různé funkce, ale ve skutečnosti jde o tutéž a dokonce i některé z uvedených příkladů jsou totožné (*Voilà qui je préfère. Voilà à quoi je/il pense. Voilà combien il gagne*). V závěru teoretické části by bylo žádoucí udělat vlastní syntézu a představit jednotnou koncepci funkcí francouzských prezentativů, která by se stala východiskem pro hledání jejich českých ekvivalentů.

České ekvivalenty prezentativů hledala diplomandka převážně v textech beletristických, kde se výrazněji uplatňuje hovorový jazyk; dále použila excerpce z deníku *Le Monde*, kde si příslušné překlady doplnila sama. Jejím cílem bylo zjistit, jaké slovní druhy odpovídají v češtině původním francouzským prezentativům. Dochází k závěru, že takovým ekvivalentem může být sloveso *být*, ale i jiné (a sémanticky přesnější) sloveso, ve funkci identity pak ukazovací zájmeno a ve funkci prezence příslovce *místa* (s. 87). Je-li prezentativ použit jako předložka, jeho českým ekvivalentem bude opět předložka; specifický kontext však může vést i k překladu citoslovcem nebo částicí (s. 87). Excerpce v této části byly provedeny svědomitě a závěrečná syntéza se o ně opírá.

Nejasné jsou naproti tomu pasáže, kde diplomandka zkoumala vliv prezentativů na aktuální členění větné. V teoretické části není vliv prezentativů na AČV jasně analyzován (s. 23, s. 40, s. 54), autorka se zde omezuje na parafráze z použitých gramatik. V části věnované českým překladům (s. 68, s. 77, s. 85) aplikuje teorii AČV chybně (viz. např. často používaný pojem „rématizace tématu“) a u vybraných českých překladů pak dochází k mylnému závěru, že překladatel nedodržel aktuální členění originálu (s. 69, s. 77, s. 85).

Po formální stránce práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací. Upozornit je však zde třeba na ne vždy důslednou práci s bibliografickými prameny, která spočívá zejména v kombinování dvou norem odkazů (např. s. 5, s. 7, s. 9) a v používání zkrácené formy odkazu bez uvedení autora (s. 6, 8, 9, 13). Jméno autorky *Taišlové* je systematicky uváděno chybně (*Tajšlová*).

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako velmi dobrou.

.....

PhDr. Jan Radimský, Ph.D., v. r.

V Českém Krumlově, dne 26. května 2006 (oponent DP)